

„Soča“ izhaja vsak petek in velja
za pošto prejemana ali v Gorici na dom
pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in prav tako pri „po-
stanih“ se plačuje za navadno tistop-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Počasne številke se dobivajo po
8 kr. v Gorici v tobakarnici v go-
spodski ulici, blizu „treh kron“, na
starem trgu; in nanski ulici; v Ajdov-
ščini pri trgovcu g. Dolencu

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo
uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijski
tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soče“,
Via Rabatta (Rabatišče) št. 20.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj
se blagovoljno frankujejo. — Delalcem
in drugim nepremožnim se naročnina
zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Deželni zbor goriški

je otvoril deželni glavar g. Al. pl. dr. Pajer v po-
nedeljek, 12. t. m. opoldne v navzočnosti postavnega
številca dež. poslancev z naslednjim ital. nagovorom:

Častita gospoda! Nj. c. kr. apostolsko Veličan-
stvo, presvitli naš Cesar je v svoji naklonjenosti bla-
govolil sklicati za 12. dan junija deželni zbor štirski,
tirolski in poknežene grofje Goriške in Gradišanske.
Jaz sem se podvil spolniti prijetno dolžnosti, nalo-
ženo mi vsled Najvišega sklepa od 24. maja, s tem,
da sem vas povabil pričeti danes sedanjo sesijo, ki je
poslednja redna v dobi, za katero velja mandat de-
želnih poslancev, ki nam je bil izročen. Bratskemu
pozdravu, ki mi ga vzbuja veselje, da Vas vidim tu-
kaj na novo zbrane, se pridružuje zaupanje, da poj-
dete z navadno gorečnostjo na delo, ki Vam je na-
loženo.

O zaresnih dogodkih, ki bi zahtevali od naše
strani nenavadne skrbi in delavnosti, bi Vam ne mogel
poročati. Navskrižnosti vojnih spletk so k sreči po-
lagoma izginile, in strah pred notranjimi zmešnjavami,
ki ga takó pogostoma proizvodujejo oni življi, ki
se bojujejo za prvenstvo politično in narodno, se iz-
gublja v pogledu na mirno razsukavanje, ki se izvr-
šuje v prestolnem mestu, ne da bi se s tem motil
javni mir. In mir naj vlada tudi med nami in naj nas
utrdi, da z vso ljubeznijo dovedemo k srečnemu kon-
cu interese domače hiše.

(Govori slovenski).

Tudi Vi, slovenski bratje, ste požrtovalno in z
zgledno popustljivostjo pospeševali začetje vsakovr-
stnega razvoja in gospodarskega napredka naše ožje
domovine, in veseli me, da zamorem izraziti popolno
zaupanje, da boste vstrajali v tem zares patriotičnem
delovanju. (Ital.)

In za me bi ne vedel, kaj bi Vas bolje navdeh-
nilo za utrjenje zveze sloge in za namnoženje najbolj-
ših sadov, kakor da Vam svetujem, zavneti se za ge-
slo presvitlega našega cesarja z vsklikom: Živio naš
cesar Franc Josip I. Evviva! Živio!

In 3 kratni Živio! zagrmí.

Na to je bil zbornici predstavljen kot vladni na-
mestnik g. F. bar. pl. Rechbach.

Nenavzoča sta poslanca Nj. E. France grof Co-
ronini in Leop. grof Strassoldo.

S tem se je zaključila prva seja.

V 2. seji, ki je bila tudi istega dne, potrdi se

zapisnik prve seje. Dež. odbor izroči zbornici račune
l. 1881 in proračun za l. 1883. Nato se volé, kakor
po navadi, 3 odseki. V finančni odsek so izvoljeni
gg. poslanci: Vilj pl. Ritter (predsednik), Povše, Fa-
ganel, Gasser, Kocijančič, Tonkli, Jonko; v justični
odsek: Coronini (predsednik), Abram, Deperis, Deve-
tak, Tonkli; v petičijski odsek: Dottori (predsednik),
Benardelli, Kocijančič, Mahorčič, Maurovich, Paglia-
ruzzí, Del Torre.

S tem imenovanjem je bila tudi 2. seja zaklju-
čena. Razni odseki delajo ta teden sami, 3. seja dež.
zbornice pa bo še le prih. sredo.

Kakó : am je pri c. k. sodnijah postopati?

Doslej so c. k. sodnije na Primorskem urado-
vale tudi Slovencem nasproti večinoma, če ne izklju-
čno v italijanski ali nemščini. Narod naš ni videl,
da bi dobival kdo izmed naših tudi slovenske pozive
in odloke od imenovanih cesarskih uradnih. Zato pa
je bil trdega menenja, da drugače ne more biti, češ,
da so postavke take, vsled katerih se slovenski kmet
ne sme predrzniti s praskanjem po slovenskih pisnih
od sodnijske strani. Narod je tičal v zmoti in je
trpel škodo, kakor oni, ki se mora uklanjati sili, zato
ker je ne more premagati. Najžalostneje je bilo pa
še to, da se je stvar tudi po časnikih razpravljala
takó, kakor da bi se tudi pod tržaško nadsodnijo po
postavi zapreke delale slovenščini. Letos smo pa kar
naglo izvedeli, da sodnije se našemu jeziku na Pri-
morskem ne ustavljajo. Po takem so slovenski prebi-
valci naše pokrajine leta in leta sprejemali in odda-
jali sodnijska pisma v tujem jeziku, in živa duša jih
ni v večem krogu podučila, da se ne poprijemljejo
pravic, katerih jim nikdor ne krati! Ta je lepa, ko
bi ne bila prežalostna! Tuji in domači odvetniki so
kar molčali nasproti nevednosti in nemarnosti slov.
ljudstva.

S takim molčanjem in prekrivanjem se je naše-
mu narodu godila velika krivica. Te krivice so naj-
prej deležni oni, ki imajo dolžnost voditi slovenski
narod na Primorskem, in se niso potrudili, da bi se
ljudstvo na to stran primerno obudilo. Nikdor ne more
v tem pogledu popolnem opravičiti dotičnih vodni-
kov. Po paragrafih ne, ali tem več moralno so to
krivico pomnožili tudi slovenski odvetniki,
katerih je tudi nekaj v naši deželi, ki pa uradujejo

rajsi po tuje, nego v slovenščini. Sodnije niso odgo-
vorne, če so advokatje slov. strank tožbe vlagali v
tujščini; kajti sodnije nimajo naloge, našim kmetom
še posebe svetov dajati. Po svete hodimo k odvet-
nikom, ki so si izključno tak posel odbrali. Nikakor se
ne morejo odvetniki slov. rodu izgovarjati, da ni nih-
če zahteval, naj bi se mu tožna pisma vlagala v slo-
venščini; kmet je neveden v tem in onem, in odvet-
niki bi bili morali vestno svoje stranke sami podučiti,
kako uradovanje je za nje boljše. Takó moramo tedaj
misliti, da so odvetniki slov. rodu s a m i rajši ura-
dovali v tujem, nego v slov. jeziku. Ta misel ima
svojo zaslombo v dejanjih, katera kažejo, da označeni
odvetniki še sedaj govoré in pišejo po starih načelih
najrajši v tujščini.

Advokatje, ki so Nemci ali pri nas v večini I-
talijani, gotovo ne bodo slovenskim strankam ponujali
slovenskega uradovanja, ako so same mlačne ali ne-
vedne. Tujcem torej ni zamere, ker so sami izurjeni
izključno ali gotovo bolj v materinski, nego v tuj
jim slovenščini. Ali našim, našim odvetnikom nikakor
ne moremo odpustiti, da se niso potrudili, da bi na-
rod dovedli do potrebne zavednosti. Saj bi bili še do-
biček imeli, ker slov. stranke bi se bile privdale ho-
diti v večem številu k slov. zastopnikom in zagovar-
jalcem. In če je res, da so ital. odvetniki strašili
slov. stranke, češ, da naj ne zahtevajo slov. pisem,
ker jih jim sodnije ne rešijo prav ali pa takó naglo,
ali da jih jim celó zavrnejo, so imeli slov. zagovar-
niki toliko več dolžnost, narod podučiti in ad oculos
pokazati mu, da so one laži same zvižace, s katerimi
si slovenščine nevedni odvetniki pomagajo samo iz
stiske. Naposled je slov. narod tudi sam zanikar,
ki rajši veliko škodo trpi, nego da bi resnico izvedel.
Nekoliko je vendar takih med ljudstvom, ki bi vsaj
poprašati znali, kako je prav za prav z našimi pra-
vicami. Tudi je bil pred leti velik rodoljub med go-
riškimi Slovenci, ki jim je pravo pot kazal de j a n s-
ki i tudi do sodnije. Takrat in tudi sedaj se nahaja
nekaj slovenskih odvetnikov v Gorici in drugod, ki
so uradovali in še uradujejo tudi slovenski, če le kdo
zahteva. Pa vidi se, kakó je narod malo podučen;
rajsi gre k tujcem, nego domačincem, in tujec mu
osnuje vse po tuje, se ve da. Nič ne gledajo slov.
stranke, da slovenska stvar s takim postopanjem sa-
mo trpi, in nič se ne spominjajo, da je slovenski na-
rod ravno zaradi tega bil toliko časa preziran, ker se
ljudstvo ni zmenilo za svojo čast, pravico, samostoj-

LISTEK.

Leto dni med Slovaki.

(Dalje.)

Rekli smo, da so si Magjari osnovali državo na
slovanskih podrtinah. Kako to umeti in razlagati?
Cisto naravno. Magjari so podrli in potrli Slovane. V
tej borbi je odločevala in konečno odločila moč ma-
gjarskega naroda. Magjari so podjarmili Slovane. Ker
so pa Slovani imeli mnogo večo kulturo od Magjarjev,
zgodilo se je, da so Slovani, kateri so bili v notranji
zvezi z Magjari, dali Magjarom tudi mnogo kulture.
Tako so si n. p. Magjari uredili državo po slovanskem
zgledu, kakor nam pričajo slovanske besede v magjar-
skem jeziku. Miklošič: Die slavischen elemente im
magyarischen. Takisto se da dokazati, da so Slovani
krščevali Magjare, zlasti panovski Slovani, kateri so
že bili krščeni. Torej recimo, Slovani so bili kultur-
nejši narod, od kterega so mogli Magjari prejeti
mного.

Imejmo pred očmi tisto dobo, ko so že bili
nekteri Sklavani na dolenjem Dunavu, kakor Ior-
danes poročá, in njih sosedje bratje Anti. Ti Skla-
veni ali Slovani, prebivajoč na severni strani Dunava,
so se razšli polagoma, nekteri proti jugu, nekteri proti
zahodu. Eden del Slovenov, Slovencev, se je naselil
v Daciji, to so dacijski Slovenci; drugi del pa v

Panoniji, to so panonski Slovenci, ali kakor jih
tudi imenujemo Staroslovenci; tretji del je romal pro-
ti zahodu in se je naselil na Alpah, to so planinski
Slovenci ali karantanski Slovenci, to so namreč
denašnji Slovenci, četrti del Slovencev je zapustil sre-
di VI. stoletja Dacijo, ločivši se od dacijskih Sloven-
cev, romal je na jug in se je naselil na denašnjem
Bolgarskem, to se tedaj bolgarski Slovenci, kateri
so se prej tudi Slovence imenovali in jezik svoj jezik
slovenski. Ti bolgarski Slovenci so šli se dalje in so
se naselili na Grškem, celo v Peloponezi; ali na Grš-
kem so postali Grki, prejeli so grški jezik in tako
utonili v grškem elementu že pred tri sto leti.

Anti so bili pradedje Srbov in Hrvatov. Tako
vidimo, da je treba prištevati k Jugoslovanom dvoje
deblo: deblo slovensko in srbskohrvatsko, ali pa troje:
pleme slovensko, srbsko in hrvaško. Slovensko deblo
ima čvetero plemen: pleme dacijsko, panonsko, kara-
tansko (denašnje slovensko) in bolgarsko. Panonski
Slovenci ali Staroslovenci so imeli v Panoniji sredi
devetega stoletja slavno cerkveno literaturo, ktera je
propala po propasti velikomoravske države. Te Staro-
slovence so ugonobili Nemci in Magjari; prelili so se
popolnoma v Nemce in Magjare, tako da tega rodu
ni več; samo edini ostanki staroslovenskega plemena
so še na zahodni strani Ogarskega, to so denašnji
Slovenci na zahodnem Ogarskem, kateri so tedaj di-
rektni descendentje neposredni nasledniki panonskih
Slovencev. Dacijski Slovenci so se porumunili in po-
magjarili popolnoma do konca v XIX. stoletji. Po ta-

kem še živi dan danes od slovenskega debela samo
dvoje plemo: denašnji Slovenci in Bolgari, kateri so
ohranili svojo zgodovinsko in literarno imenitnost do
denašnjega dne.

Takisto so tudi Čehi in Slovaki iz enega rodu.
Slovake so zgodaj podjarmili Magjari in jim oblasto-
vali. Zato je resnično, ako trdimo, da so si Magjari
osnovali državo na slovanskih podrtinah. Tega asimila-
cijskega procesa ne bomo razlagali, ker smo se
namenili povdariti samo to resnico v zgodovini, ktera
se ne da tajiti, da je tako neglo propala v Panoniji
državna in literarna celokupnost in zveza, ktero so
uničili Magjari in Nemci. Dasi je Slovakov bilo pre-
cejšnje število, omenili smo že prej, koliko jih je še
danes, vendar niso dospeli do enotne zveze. Vsi Slo-
vaki so bili sicer že zgodaj pod magjarsko upravo in
so se zavedali svoje slovanske enote, toda merodajni
niso bili pri raznih državnih konstelacijah, ker so bili
podjarmljeni. Večkrat so si prizadevali pridobiti po-
litično samostalnost, ali njih namene so zadušili Ma-
gjari o vsaki priliki. Zato tudi nimajo posebnih zgo-
dovine, oni so rod brez posebnih zgodovinskih slobod-
ščin, brez državne podpore in zaslombe, torej rod, o
kterem nam je samo to poročati, kako in koliko je
trpel, kako se mora pokorovati drugim zapovedim.
Slovaki so tedaj rod, kateri se zaveda svoje enote, ali
so rod brez sankcionovane, brez pragmatične zgo-
dovinske veljave. (Dalje.)

nost in ponos, ki izvira iz samostojnega gibanja. Nikogar ne teži misel, da bi utegnil tuj odvetnik zapisati, česar ne želimo, in da nam utegne vsled tega pravdo izgubiti, kakor se je to pri nas že sto in sto krat zgodilo in je nam tisoče in tisoče goldinarjev včasih v malo ali posamičnih pravicah provzročilo in pogubilo. Italijani in Nemci premoženja in tisočake žrtvujejo, samo da se jim pravice re odtegnejo; oni so požrtovalni, ker domovino in narodni jezik neizmerno ljubijo. Oni vedo, da če tu pa tam kaj potrosijo za narodno stvar, jim pa z druge strani pride stotero povrneno, zato ker se smejo s svojim jezikom povsod gibati, kjer koli česa potrebujejo. Mi pa vsega tega ne premislamo; mi ne le, da ničesar nečemo žrtovati, da smo mlačni nad mero v narodnem taboru; mi še celo tam nečemo sami uživati pravic, katerih nam nikdar ne zabranjuje. Mi smo taki, da pravico zametamo, kjer je nam ne jemljejo, in sicer tako pravico, ki nas obvaruje neizmerne škode tudi v denarnem oziru. Ali ne doživimo v vsaki soseski, da se za zapuščine, dedščine, dote in druge zneske pravdajo samo zato, ker so jim notarji v tujščini pisma osnovali, ker so naše ljudi krivo razumeli? Kdo je tega kriv, kakor naša mlačnost in preškodljiva zanikrnost?

Pa skušajmo pozabiti žalostno preteklost, katere ne moremo več kot take popraviti. Ozmimo se rajši naprej, da se poboljšamo v bodočnosti. Spomnimo se torej, da po vsem Primorskem sprejemljejo vse c. k. okr. sodnije vsa naša pisma, kakor jih vlagamo. Povsod so zdaj pri nas sodniki, ki nam hočejo ali sami ob sebi slovenske pozive pošiljati, ali jih bodo pošiljali, kjer jih zahtevamo. Povsod sprejemljejo slov. tožbe, in povsod si priskrbe sodnije slovenske tiskovine (formulare), ako to zahtevamo. (Goriška c. kr. okr. sodnija ima slovenske tiskovine že nekaj mesecev.) Snujmo torej sami slov. tožbe in sodnijska pisma, in dajmo si vlagati povsod pri sodnijah samo slovenska pisma. Tu in tam imamo slovenske odvetnike; od teh zanprej strogo terjajmo samo slov. uradovanje. Obiskujmo jih pa tudi za potrebo, da bodo videli, kako jim izkazujejo zaupanje, in gotovo bodo z zadovoljnostjo našim željam gledé na slovenščino ustrezali. Oni, katerim še ne teče gladko uradni jezik slovenski, se ga gotovo dobro poprimajo, če jim le zaupamo. Ko bi se izgovarjali, pa zapustimo jih; konkurenca jih že spameti. Ako pa gremo k ital. ali nemškemu advokatom, zahtevajmo tudi od njih samo slov. uradovanje. Saj bi bilo tudi krivično, da bi slov. odvetnikom nalagali večje naloge, nego tujcem.

Notarska pisma, kakor vsak vé, so silno važna za naše domače in družinsko življenje. Beležnike ali notarje poiščimo samo take, kateri znajo in nam hočejo samo slovenska pisma napravljati. Drugače nam utegnejo ravno beležniki največ škodo ali nesrečo za celo življenje zakriviti. K beležnikom, ki pišejo tudi slovenski, je treba zaradi tega hoditi, ker drugače nas še razumejo ne in nam jo zapletejo tudi tedaj, če se s tolmači z njimi razgovarjamo. V Gorici imamo samo enega beležnika, ki tudi piše slovenski; za to v tem okraji edino tega najtopleje priporočamo. V Komnu in Tominu so beležniki tudi narodni in ne samo slovenščine večji. Kjer se pa beležniki obotavljajo, tam terjajmo, da nam snujejo slovenska pisma kakor si bode; ali prizanašajmo jim ne nikakor na lastno nevarnost in škodo.

Pri odvetnikih pa postopajmo odslej tudi previdno. Vsak naj si izbere takega, ki se slovenščini ne upira; poiščimo najprej Slovence. Začeti pa moramo takoj in sicer brž, ko se nam kaka nova pravda nakopiči, ker stare pravde je treba dognati v tistem jeziku, v katerem smo jih začeli. Ker pa se, dasi brez razloga sramujemo, naše odvetnike siliti naenkrat na slovensko uradovanje, pojdimo odslej k drugim, ako nimamo poguma za naše nove terjatve pri dosedanjih odvetnikih. Naj bi pa zlasti občinski župani dober zgled dajali z dobrim začetkom, posebno če začnejo kako novo pravdo v imenu svoje soseske. Potem pa naj naši premožnejši kmetje, obrtniki in kupci odslej brez odloga terjajo od svojih odvetnikov samo slovensko uradovanje, ker takih strank se bodo bolj bali zaradi večjega dobička, ki ga jim s pomnoženim opraviлом doprinesejo. Taki zgledi bodo dobro vplivali tudi na drugo ljudstvo, ker bo videlo, da je slovenščina zares veljavna tudi pri c. k. sodnijah v govoru in pismu. Vse je torej zdaj na narodu, da svoje najprve pravice ne zanemari več. Tu, predragi rojaki, visoki gospodje za nas nič ne storé, če si sami ne pomagamo. Oni so tu služabniki postave, kateri se ne morejo in ne smejo upirati; in odvetniki in beležniki so v naših kmečkih rokah, ker so v naši službi: oni živé ob našem kruhu, katerega morajo služiti, kakor je nam najbolj v korist. Držimo se te resnice, in kmalu bo slovenščina pri sodnijah takó navadna, kakor da bi v njej uradovali že stoletja. Ne bodo se nam potem več za hrbtom posmehovali, kakor se je to le prepogostoma pripetilo doslej od strani tujih zagovornikov; ne bodo nam odvetniki pravo zavlečevali, samo zato, ker niso oni nas, in nismo mi njih dobro razumeli. Ne bodimo torej več berači, kjer smo po c. kr. postavah samostojni gospodje in zapovedovalci!

Dopisi.

Od Beneške meje, 7. jun. Ni še dolgo tega, kar ste, g. urednik, izrekli željo, da bi se našel kak dopisnik „Soči“ tu v naših krajih ki bi kaj poročal o dejanji in nehanji tukajšnjih Slovencev. Tu hočem Vam na kratko popisati slavnost, ktera se je vršila 4. t. m. v teh krajih.

Ta dan bil je za celo našo župnijo Sv. Lenarta prazničen. C. g. novomašnik France Skavnik, bogoslovec Videmske nadškofije, pel je prvo sv. mašo v cerkvi sv. Antona, pri Gorenji Miersi. Veselo zvočenje, umetni ognji in pok možnarjev na vse zgodaj oznanjali je željno pričakovani dan. — Ljudstvo pridlo je iz cele naše župnije in tudi iz drugih bližnjih krajev, vide redko svečanost, ter željno je pričakovalo sprejema, v katerem je duhovščina spremila gosp. novomašnika iz njegove rojstne vasi Hrastovje v cerkvice, katera je bila ta dan vsa znotraj in zunaj v praznični obleki. Mašo so točno in izvrstno peli pevci župnije sv. Lenarta. Pot. po kateri se je sprevod premikal, je bil vzaljšan s slavoloki, na katerih smo čitali tudi slovenske napise. — Pridigo je imel naš mnogozaslужni župnik g. Anton Bankič, ter v čisti in gladki slovenščini in krepkim in milodonečim glasom govoril od časti mašnikov ter od ljubezni, ktero mu mora ljudstvo izkazovati. Govor je bil jako zanimljiv, in marsikteremu so igrale solze v oči.

Pri priložnosti te sv. nove maše tiskala se je med družimi pesmami tudi na slovenščino preložena himna Sv. Cirila in Metoda. Od veljavnih oseb bil je prevod pohvaljen. (Prevod tiskan v Vidmu, v sedanjem času redka prikazen, tiskan „con permissione Ecclesiastica“, videli smo tudi mi, in je po vsebini in obliki hvale vreden. Ur.) Za to je veselo znamenje, akopram je slovenski jezik v naših krajih jako zanemaren, da se vendar še najde mnogokak častilec mile slovenščine. O tem prihodnjič kaj več.

—X.—

S Kanalskega, 4. junija. Veseli majnik in vrli kanalski kaplan, ki sta nas skupaj zapustila sta nam govorila v slov. „ledene besede“ katere so neke kraje tako potolkle, da je joj! O ubogi kmetovalec! Vse je končano: zelenjad, fižol, turšica, žito, katero so pokosili morali, sadje in grozdje — le kanalskih „vill“ se še toča ni upala pobiti! Res čudno! Pravim, da naš kaplan nam je poslal „ledene besede“ — točo — v slov. ko nas je zapustil ter se preselil na svoje boljše mesto. To je zdaj splošna govorica v potolčenih in bližnjih krajih! Oh, kako globoko v nevednosti še spi naše ljudstvo!

Večkrat in pri raznih prilikah sem uže mnogo-komu hotel neumno krivovero in vražo iz glave izbiti, a posrečilo se mi je do zdaj malo ali nič, kajti ljudstvu je to tako globoko v možganih vcepljeno, da na njo gotovješe prišee, kakor na mnogo sveto resnico naše vere! A s časom vse pride.

Nehoté se mi vsili vprašanje: Kdo je vcepil tako neumnost ljudstvu v glavo? Še bolje bi bilo vprašati: Kdo ima dolžnost, vraže odstranjevati izmed ljudstva! Veliko nevednost in duševno spanje naših prostakov so mnogi vporabljali na svoj dobiček, ljudstvo je pa škodo trpelo. Pa upamo, da učiteljstvo in duhovščina bo tudi ta madež z ljudstva zbrisala s primernim pojašnjevanjem in podukom. Da bi le začeli zares prirodne nauke tudi narodu podajati, pa bi vsa prazna vera nagloma izginjevala, kar bi mu koristilo dušno in telesno. Da bi se zgodilo! Y.

Zlata Praga, 23. maja. Na ogromnih graščinah ima knez Schwarzenberg, eden od najbogatejših velikašev v Austriji, ki plačuje samo rednega zemljišnega davka (pravih gruntnih frankov) brez doklad 263000 forintov in vsega davka skupaj gotovo čez 800.000 for., ta bogataš ima lepe ribnjake, posebno na krasni grašini Trebon (Wittingau), v katerih izreja umno ribe, ki mu nesejo na leto 40.000 for. čistega dohodka, kakor so mi pripovedovali udje kmetijske šole na Taboru. On poseduje tudi veliko pivovarno, žganjarji, sladkornih tovonit. Da je pri takem kavalirji živinoreja izvrstna, in da so hlevi in gnojišča umno vrejeni, skoro ni treba napominjati. Na polji ima po vseh graščinah 5 do 8 letni kolobar (turnus) vpe-ljan, vse po dobroti zemljišča. Kolobar se pravi, da ravno tista plodina, a. pr. rž pride na ravno tisto mesto še le za 6 let itd.

Razun domačega gnoja se kupi navadno še na vsak oral od 80 do 100 for. umetnih gnojev, kakor n. pr. čilisalpeter, znano itd. Od Tabora počemši počenja še le sploh pravo umno obdelovanje polja, travnikov, kakor tudi sadjereje.

Od tod proti Pragi se nahaja skoro neprenehoma sadno drevje ob cestah, to je ob njivah in travnikih pojedinih posestnikov; ravno tako so tudi poljska pota deloma s sadnim drevjem obsajena. V gozdnar-kih zadevah so Čehi tudi veliko pred bahatimi sosedi Nemci. Oni namreč, kjer koli čisti sek gozdarenja vporabljajo, precej z mladim sadikami posade in to vse pravilno, kakor n. pr. v naši šolski drevnici sadna drevca, to se samo po sebi razume, da ji večja

oddaljenost vrsta od vrste in drevce od drevca. Od Tabora vse do Prage je svet valovit, to je da se malko vzdiguje in skoz in skoz zelo rodovit.

Vasi in mestica so jako čedna, in sem tudi še dovoljno hiš videl, ki so s slamo ali pa z žagancami krite.

V narodnem pogledu so Čehi, kar sem jaz opazil, uže ravnopravni z Nemci. Po kolodvorih so vsa pravila na Franjo Josipovi železnici najpopred česka, potem nemška, vozni redovi, ceniki itd. so po vsih štacijah v obeh deželnih jezicih, konduktori kličejo najpopred česki in potem nemški, ravno tako znajo vsi železniški uradniki jako dobro česki ter človeka vedno najpred nagovoré česki, in ako vidijo, da neume, potem še le nemški; v nemških krajih, kakor so mi pravili, je pa ravno protivno. Da deželni, kakor tudi državni uradniki vsi dobro česki pišejo in govoré, o tem ni dvombe, in da v českih krajih med sabo govoré le izključivo česki, ne kakor naši slovenski neznajni odpadniki itd.

22. maja zjutra ob 8. uri sem prišel srečno zdrav in vesel v zlato Prago, katero sem si vedno o mojem življenju želel videti. To, kar sem o njej bral, je res v pravem pomenu besede zlata Praga. Pravo mesto ima okolo 220.000 prebivalcev, od katerih je čez 5/7 Čehov in 2/7 pa Nemcev ali bolje rečeno obrezanih ruskih nihilistov, ker pravih Nemcev je komaj ena desetina.

Glavno mesto se deli v pet okrajev (Bezirkov), namreč staro mesto, novo mesto in Josipovo mesto (judovsko) na desni strani Moldave, na levi strani je pa mala stran in Hradštin, ki jih veže 5 mostov, posebno imenitni so: Franjo Josipov most, kamneni Karlov most. Franjev most in pa v kratkem dogotovljeni Palackijev most, kateri se zamore skoro s Karlovim meriti. (Dalje pride).

France Žepič.

Politični pregled.

Deželni zbor štajerski imel je do sedaj 2 seji. V prvi je naš poslanec dr. Dominkuš se pritožil, zakaj nemška večina slovenskih poslancev ne pusti v nobeden važnejših odborov, kar se prav slabo strinja s večnim upitjem, češ Nemce na slovenskem Štajerskem zatirajo. Besede so pomagale; kajti v drugi seji bili so Slovenci prvokrat izvoljeni v finančni odbor, ki drži deželno mošnjo v rokah (izvoljen je bil dr. Dominkuš), v šolski odbor (Fr. Šnideršič), v peticijski odbor (J. Žolgar) in v odbor zastran uprave v Slatinskih toplicah (Dominkuš in Radaj), v velevažnem kulturnem odboru pa ni noben Slovenec.

Na Dunaji zboruje komisija mož, ki imajo sedaj nasvetovati, kde bi se dalo kaj prihraniti, da bi menje državnih stroškov bilo: čuti je, da bodo nasvetovali razpust več namestnij, deželnih vlad, okrajnih glavarstev, nekaj nadsodaj.

Nemško-avstrijski „Leseverein“ na Dunaji je razpuščen. Prav je!

Na Moravskem okolo Bretislava delajo še skrivni požigalci grozen strah, zaporedom gori, v neki vasi je pogorelo 60 hiš.

V ogerskom državnem zboru je jud Wahrmann opsoval znanega poslanca Istoczyja, ki dela na to, da bi se judi iztirali iz Ogorske pa iz vse Evrope. Istoczy je terjat preklica in nezadobivši ga loputne juda okolo ušes. Sedaj se potegnejo vsi liberalci za juda in predsednik pokrega Istoczyja. Ta pozove Wahrmana v dvoboj. Blizu Erczyja ob Donavu iz pištol drug v drugega vstrelita, pa nobeden ni zadet.

V Srbiji spravljajo stranke novo kraljevino v nevarnost. Radikalci so prenapeti, hočejo preveč nakrat doseči, in se na vso moč upirajo sedanji vladi in kralju, češ da sta oba premalo ruska in srbska, pač pa preveč „avstrijska“. Vlada je bila razpisala zopet volitve, 13. t. m. so se vršile, pa izvoljeni so bili zopet radikalci. S tem so spravili kralja in vlado v veliko stisko. Ministerstvo hoče svoje sedeže drugim prepustiti; kralj se temu brani, pa jo bo moral vendar kakó drugače ukreniti. Srbi so premalo zreli, in imajo prevročo kri; naposled so pa še nesrečni, da nimajo zmernih voditeljev, ki bi skrbeli za položni razvoj, sedanji stopinji primeren.

Car ruski je vzel notranje ministerstvo Ignatievu in tega nadomestil z grofom Tolstojem, predsednikom peterburske akademije zna-

nosti. Judovski pruski in avstrijski prusaški in judovski listi so silno veseli te spremembe, ker Ignatieva prištevajo načelnikom panslavistov prve vrste. Judje naših dežel menijo, da je on kriv, da Jude po Rusiji preganjajo, in da on žuga Avstriji in Prusiji z vojsko. Ne vé se pa, kaj je carja napotilo za to spremembo. Sicer pa je Tolstoi poznanih načel, ki nikakor niso v prevelikem nasprotju z Ignatievom, in Ignatiev sam bo prej ko ne dobil še kako važnejše mesto. Ta državnik se je vedno pečal z višo, zunanjo politiko, in spada v vrsto prvih diplomatov in politikov. Mnogi menijo, da bo car Alek. III. vendar podelil ustavo ali kako drž. obliko, ki bi sedanji dobi bolj ugajala in bi morda one Ruse pomirila, ki sledé nihilističnim načelom in vodjam.

Carju ruskemu rodila se je hčerka, velika kneginja, kateri bo ime Olga.

Stari prusko-nemški cesar Viljem učakal je izrednih dogodkov. Postal je pradedek, ter pri krstu držal pravnučica. Stali so torej okolo krstnega kamna praded Viljem in njegova žena, dedec cesarjevič Friderik in njegova žena, oča princ Viljem in mati, tedaj bili so vsi 4 rodovi živi navzoči. K krstu je bil prišel tudi cesarjevič Rudolf in zastopnika ruskega carja in ital. kralja. Naš cesarjevič je bil pri sprejemu izredno odlikovan.

V drž. zboru nemškem je govoril Bismark 2 in pol ure za samoprodajo (monopol) tobaka. Ne more se reči, da bi ne bil naštel tehničnih razlogov za monopol gledé na sedanje razmere državnih gospodarstev in gledé na neizogibne drž. stroške, kateri zahtevajo neposrednih ali posrednih davkov. Vendar govor Bismarkov ni nič pomagal; glasovalo je 276 poslancev proti in samo 43 za samoprodajo. Bismark je govoril pa tudi politično zelo pomenljive besede; obsojeval je nemške liberalce in z njimi tudi avstrijske; ostro je obsodil lahkomišelnost t. j. judovske časnike. On se naslanja na nemške dinastije in na prijateljstvo in trdno zvezo srednjeevropskih držav, t. j. Avstrije in Italije. On upa, da te države in zveze ostanejo trdne in rešijo tudi Nemško.

Italijani so veseli, da v Egiptu ne gre Angležem in zlasti Francozom vse po poti. Garibaldi niso sežgali in so ga pokopali, vsaj začasno, na pokopališču na Capreri. Demonstrativno so nesli v Rimu njegovo oprsje na Kapitol, demonstrativno so se shajali tudi po drugih mestih, ne samo italijanskih, o smrti Garibaldijeve.

V Egiptu je prišlo do krvi prelivanja, nek italijanski delavec in grški potepuh sta v Aleksandriji z nožem napala nekega Araba, to je bilo povod tepežu in grozni rabuki. Mrtvih je okolo 200 in ranjenih, med temi blizo 70 Evropecev. Arabi egiptovski so razkačeni; Arabipaša pa jim je glavač, s katerim tudi sultanov poslanik Derviš-paša vleče. Obadva sta dala v Aleksandriji šance navoziti, kanonov navreti in 12.000 vojakov zbrati. Vsled tega se Angleži in Francozi ne upajo z brodovja streljati v Aleksandrijo. Sploh Francozi in Angleži so v hudih zadregah; ne upajo ne naprej, ne nazaj. Sicer pa pošiljajo zdaj razne evropske vlade velike ladije pred Aleksandrijo, da bi odvedle svoje ljudi v Evropo. V obče svetujejo, da bi Evropa se posvetovala o nadaljnjem skupnem postopanju v obči konferenci.

Domače stvari.

Gorica je dobila zopet svojega načelnika; prešlo soboto je bil izvoljen za mestnega župana vit. dr. Jos. Maurovich z 20 glasovi od 21 oddanih glasov. Novi župan se je zahvalil za zaupanje, in je rekel, da dobro pozna novo breme in težave nove časti. Zaupa pa, da ga bodo v svojem patriotizmu in v svoji vdanosti do cesarske vlade podpirali tudi meščani in mestni očetje.

Županstvo so ponujali poprej tudi grofu Francu Coroniniju; ali ta se je premislil in ni hotel prevzeti časti, ki je v sedanjih razmerah mestnega gospodarstva zares s težavami združena, naj jo sprejme kdor koli. Misli se je, da vlada starešinstvo razpusti ali pa da

pošlje c. kr. komisarja kot načelnika v mestno svetovalstvo; samo zato da so se dogovorili, da je dr. Maurovich županstvo sprejel. Takó ostane v starešinstvu isto oboje, in meščanstvo je zelo zadovoljno, kakó bodo spravili denarstveno stanje v potrebni red. Naj še dodamo, da Viljem pl. Ritter je izstopil iz starešinstva, z njim pa izgubi mestni svet ono moč, ki je bila najspretnejša za urejanje mestnega toliko zanemarjenega gospodarstva, kakor sedaj od vsch strani priznavajo. Sicer je prišel v Gorico od tržaške vlade poslan pregledovalec, ki zdaj mestne upravne knjige pregleduje.

Če bo hotelo mestno starešinstvo marljivo spolnjevati svojo dolžnost, ne bo pogrešalo upravnega dela v svojem oboru, in nikakor mu ne bo ostajalo časa, da bi se pečalo z zunanjimi, manj potrebnimi nalogami, kakor je to danes navada, zlasti po primorskih mestih. Mesto je jako pesimistično, in dovolj bo dela, predno se izvrši kaj zaresnega, kar bi pesimizem spreobrnilo v optimizem. Bomo videli.

Vreme imamo tudi po Goriškem silno sprejemljivo; zadnjih 14 dni je bolj deževno, ko vedro. Ob enem prihajajo nevihte s točo, ki je doslej zlasti po slovenskih krajih veliko škode naredila. V torek zvečer je nagloma nastal tak vihar, da je celó v zavetni Gorici poslopja majal. Po soški dolini je isti večer suha toča oziroma v drugič pobila, kar je bila pustila ondan. Drugod je pa zlasti proti Ipavi vihar pomandral in pometal žito, kolikor bolj se je bilo posušilo zaradi ondanje uime. Prešlo soboto so pa okoli Sempasa opoldne hudourniki prihruli in sosebno tudi cesarsko cesto razdrli in zasuli takó, da ni možno niti voziti. Ko je peljal Lah konja po tej cesti, stopil je v razdor, da se mu je noga zlomila. Takó se vrsti nesreča za nesrečo; naši deželi kaže na mnogih krajih hudo letino. Ljudje ne bodo imeli živeža, in še veliki posestniki v zavetnih krajih računajo, da še davka ne bodo mogli plačati z letošnjim pridelkom. Po prelepi zimi nastopilo je nesrečno poletje; slabo gmetno stanje pa bo zaviralo tudi naroden napredek, kakor je le prelahko razvidno. Bog nam pomagaj!

Gospodu vitezu Schneidu dovoljen je začasni pokoj na njega prošnjo; dobil je naslov vladnega svetovalca. Upati pa je, ker se je gosp. vitezu zdravje dobro zboljšalo, da prav kmalu nastopi na odličnem mestu zopet javno delovanje.

Na dekliški vadnici v Gorici je razpisana služba podučiteljice z letno plačo 600 gl. in službeno priklado 150 gl. do 15. jul. t. l.

Slavno vodstvo c. k. pošte v Gorici bodi s tem opozorjeno, da je bilo dne 1. t. m. na tamošnji pošti sprejeto pismo, z lepim, slovenskim napisom, kazočim poštne postaje: Karmin-Biljana; vandralo pa je to pismo dne 3. čez Ljubljano v Zagreb, od koder se je vrnilo v Gradiško ter se le dne 5. čez Karmin v Biljano došlo. Vsled tega — po nevednosti poštnega uradnika, ki neč slovensčine znati, provzročene — vandranja po nepotrebnih dajlavah zamudilo je pismo svoj važni namen, in prejemnik je materialno poškodovan. Kdo mu povrne? — Da ne pride vodstvo v neprijetne zadrege, priporočam mu, naj vzame veliko metlo in vse tiste poštnike, ki ne vejo še, ktere poštne postaje so v mali goriški deželici, iz svojega urada pomete in s takimi nadomesti, ki vedó, da je poštinih uradnikov dolžnost, krajevna imena dobro poznati, tudi ko bi ne bila samo italijanska.

Brisk fant.

„Slovenski jez“, katoliško politično narodno društvo, napravi v nedeljo dne 25. t. m. svojo prvo besedo, kteri je določen tale spored: 1. Petje, 2. Govor, 3. Petje, 4. Šaliv dvogovor, 5. Petje, 6. Deklamacija, 7. Petje, 8. Igra: Laški no znajo. 9. Petje.

Beseda bo v Biljani v dvorani gospe Vendermin-ove i začne ob 5. uri. — Vstopnina 20 kr. K obilni vdeležbi vabi vljudno odbor.

G. Iulij pl. Kleinmayr, do sedaj c. kr. prof. na učiteljski v Kopru, je s 1. okt. t. l. premeščen v Gorico.

Nov nasvet. Praška „Politik“ prinesla je te dni članek od „levega brega Soče“ članek, v katerem stavlja nekdo predlog, da naj se zidanje „Narodnega doma“ v Ljubljani odloži, in da naj se vse narodove sile porabijo v to, da si na mejah ohranimo našo narodnost, in da naj se takoj v ta namen ustanovi „narodno društvo“ z „narodnim fondom“ itd. Ker zadeva ta predlog tudi Goriško, in ker je v soglasji z začetkom narodnega postopanja na Koroškem, spregovorimo nekoliko prilično tudi mi o tem nasvetu. Sicer pa da nam je treba naše majhne sile družiti za najpotrebnejše namene, vedó slovenski voditelji sami najbolje; mi jih na ta predlog pa vendar opozorimo.

Tržaške volitve za mestni in deželni zbor so vzbudile nenavadno agitacijo, ki se od progressovske stranke poslužuje tudi nepoštenih pomečkov. Naj danes povemo, da je v III. razredu zmagovalo 10 kandidato v patriotske stranke, 2 sta prodrla pa izmed Progressovcev. O tej volitvi, kakor o vsem prih.

več povemo; bila je „Pyrrhova zmaga“ avstrijske stranke. V II. razredu so zmagali pa samo Indipendentjevi pristaši. V I. razredu so prodrl zopet vsi kandidati patriotske stranke. Doslej štejejo Progressovci prav za prav 26 „patriotska“ stranka pa 22 svojih, dasi je dr. Bazzoni kandidat obeh strank. Vse je zdaj obrneno na okolico; ona bo odločila. Trž. pol. društvo „Edinost“ je letos silno delavno; ali nevednost in popačenost, od druge strani pa hudobija, prekanjenost in denar Slovincem največe zapreke dela.

Za tržaško razstavo se zdaj prav živo dovršujejo priprave, in glavna poslopja se bodo skoro izročila razstavnim komisiji. Poslopje št. 1, v katerem bodo večidel mornarske reči razstavljene, je že dovršeno, samo nekoliko olupševalnih rečij še ni dočelanih. Obrtniško poslopje (št. 2) je velikansko in je 320 metrov dolgo, pa 44 do 76 metrov široko. Vročina je v Trstu sicer že zdaj jako huda, pa preprihi so tako dobro narejeni, da v poslopih soparica ne bo prevelika. Podstava za železni paviljon je dovršena, tudi stojé že rebra paviljonova; za cesarski paviljon pokladajo ravno temelj in tudi več manjših poslopij, kakor akvarij, hrvaški paviljon, Csarda itd. so v delu. Še dva meseca in razstava se bode odprla ter gotovo privabila prav obilno obiskovalcev.

Razstavna komisija si na vso moč prizadeva tudi za kratek čas pričakovanih gostov. Napraviti hočejo telefon iz razstavnega poslopja v Rossetijev Politeama, kjer bodo najizvrstnejši pevci in igralci predstavljali opere, ki jih bodo obiskovalci po telefonu lahko poslušali tudi v razstavi. O binkoštih sta bila prišla tudi ces. svetnik Römer pa prof. Kaltenegger z Dunaja in grof Attems iz Gradca v Trst, da so se z odsekom dogovorili zaradi razstave vina, mleka in sadja.

„Societá filarmonica“, ital. društvo v Poreči je trž. vlada razpustila, ker „ni odgovarjalo več pogojem svojega postavnega obstanka.“ Kasno, kasno pa vendar! kličemo tudi o tej priliki.

Banket na čast novizvoljenemu županu ljubljanskemu g. Grasselliju privabil je bil v nedeljo nad 130 narodnih volilcev v veliki gostilnični dvorani g. Tavčarja, da počaste novega narodnega župana ter veselje izrazijo ob njegovi izvolitvi. Red napitnic bil je zgleden; napitnice so se vrstile na vse pomenljive strani. Ko je dr. Papež kot prvomestnik zaklical: Bog živi našega presvitlega cesarja Franc Josipa I., sledili so navdušeni živio-klici, in vojaška godba je zaigrala cesarsko himno. Na napitnico, v kateri se je izrekla Taaffejevi vladi popolno zaupanje, zahvalil se je Taaffe na telegrafsko poročilo telegrafski najiskreneje. Slavni naš pesnik S. Gregorčič je bil za ta dan odposlal prelepo pesem, katera se je prebrala in so jo vsi navzoči s ploskanjem in burnimi živio-klici pozdravili, pesniku se pa še posebe presrečno zahvalili. Pokazali so narodnjaki, katerim Ljubljana zopet prejšnje belo lice odkriva, da se znajo sukati kot zreli možaki tudi za visoke družbe in veselice.

G. dr. Jan. Kulavic, učeni bogoslovec in vojda Avgustinskega zavoda na Dunaji, slovenski rojak, imenovan je za častnega kanonika.

Za spomenik dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega je po poslednjem izkazu nabranih 1122 gl. 50 kr.

Dež. odbor kranjski je sklenil, da se bo šeststoletnica Kranjske obhajala meseca julija 1883.

„Sokol“ ljubljanski je poslal včeraj deputacijo 8 udov v Prago k proslavi 25letnice praškega „Sokola“, kot očeta vseh sokolovskih društev. Takó se kaže vzajemnost naša z južnimi in severnimi avstrijskimi brati po krvi.

G. Iv. Zor, telegrafski uradnik, pred več leti z drugimi narodnimi uradniki prognan in sicer v Crnovice, vrnil se je zopet v domovino, kjer je dobil v Ljubljani svojo nekdanjo službo. Možak je zdihoval na tujem po domovini in je je zdaj toliko bolj vesel.

V Ptuiju je dr. Mihelič, znano nemčur, 13. t. m. popolnóci v kavarni „Evropa“ v družbi svojih prijateljev enega Slovence (ali še več oseb) s pestjo v obraz vdaril, ker ni hotel pomagati peti „Waht am Rhein.“ Takó telegrafujejo v „Trib.“ in „Sl. N.“

Banki „Slaviji“ pristopilo je v prvem četrtletju t. l. 12573 novih članov, ki so zavarovali kapital 11.741.025 gold. 03 kr. ter za to vplačali zavarovalnine in pristojbino 345.982 gl. 38 kr. Za škode, plačalo se je v tej dobi 123.276 gl. 89 kr.

Samoupravna društva za zavarovanje vžitka in pokojnin napredujejo tembolje, čimbolje se širi spoznanje o važnosti te vrste zavarovanja za različne stanove.

Najboljši dokaz temu je število članov teh društev, do konca marca t. l. oglasilo se jih je namreč 490 na novo.

Pokojnim bilo je do tega dne zavarovanih 88.202 gl. 82 kr., vpisane vloge pa znašajo uže 354.172 gold.

Zastopniški pokojninski zavod broji do 31. marca t. l. 3765 vdeležnikov in pokojninski fond je

narastel na 24.672 gold. 51 kr. v gotovini in vrednostnih listinah.

Archiv für Heimatkunde, katerega zaporedoma izdaje France Šumi v Ljubljani, izšel je s 6. polo z naslednjo vsebino: Beiträge zur Geschichte von der Mötting und von Sichelburg.—Pfarre Glogoviz (slov. Blagovica) in Ostoberkrain I.—Urkunden zur Geschichte Krains. Marljivi izdajalec naznanja da odslej pridejo na vrsto preiskave o upravnih zgodovini Krajske, deloma tudi Istre med leti 973 in 1283.

„Deseti brat“, Jurčičev roman, izšel je v zares lični obliki kot I. zvezek Jurčičevih „zbranih spisov“, in velja ta zvezek, ki šteje 293 tiskanih strani 1 gld. Ta roman je krasno in kaj prijetno berilo; „Deseti brat“ se je bil prikupil takoj pri prvem izdaji, in mi želimo, da bi druga po obliki še veliko lepša izdaja dobila povsod prijateljev in obilo naročnikov, katerih je vredna. V Gorici ima to knjižico na prodaj J. Dase in F. Wokulat.

Trtni rožiček. Pod tem naslovom sem v združenju „Gosp. listu“ od 25. maja t. l. št. 5 poročal o tem trtnem sovražniku vse ono, kar sem lastno videl, poskušal, in kar so mi tudi druge odlične osebe pripovedovale.

Veleučeni gospod prof. Fr. Erjavec pa trdi v 23. št. „Soče“, da „Hudiček“ pa je pri tem nedolžen. Ne bom ugovarjal, da Centrotus cornutus biva na leski, a tudi na trti, sok srkaje se je in še celo v veliki množini ndobil, tedaj je gotovo vsled tega tudi trti sovražnik in škodljiv.

K sklepu vidimo, da ko se Centrotus cornutus preiskuje, se je druga glivica Gloeosporium ampelophagum iztaknila, tedaj zopet tvarina strokovnjaškim študijam.

V Šlovrenci, dne 12. junija 1882.

Ant. Jakoučič.

Poslano.

ZUR KENNTNISS

An den hochgeehrten Veteranenverein in Görz.

Als ich, der in Erfurcht gefertigte am 9. Mai bei dem Begräbnisse des Mitgliedes unseres Vereines Hrn. Kočevar in Podgora das Kreuz vortragen wollte, wurde ich vom Veteranen-Offizier Herr Hovainsky in Gegenwart der zur Begräbniss versammelten Menschenmenge dadurch beleidigt, dass mir derselbe auf ungeziemende Art vorwarf dass mir in keiner Beziehung das Tragen des Kreuzes zustehe, weil ich keine Charge bin. Ich kann mit meinem Abschiede beweisen dass ich im Jahre 1831 asenirt wurde, meine Militärdienste treu und ehrlich unter Seiner Majestät Kaiser Franz I., Kaiser Ferdinand I und unter Kaiser Franz Josef I geleistet habe, und mit der Charge eines Feldwebel beabschiedet wurde. In Folge dessen fühle mich in meiner Ehre beleidigt, und damit mir nicht mehr solches geschehe, zeige ich an dass ich aus dem Vereine trete.

JOSEF MEDEOTTI.

Razglas.

Podpisani gospodarski svet naznanja, da so stari navadni semnji za živino in kramarijo pri sv. Egidiju „Tilhu“ v Suti dne 11. julija 1. septembra in 7. oktobra ponovljeni in se bodo za naprej ravno iste enev držali.

Ko b. se pa primerilo, da na tak tržni dan pade nedeljo ali praznik, bode semenj koj drugi dan.

Živina bode na tri leta prosta štantnine.
GOSPODARSKI SVET V SUTI
dne 5. junija 1882.

Načelnik: JANEZ PIPAN.

Vabilo.

Iščemo za svoj list v vsakem večem mestu Evrope spretne agente, kateri se hočejo pečati z nabiro naročnikov in inseratov. Pogoji zelo ugodni. — Ponudbe naj se pošiljajo: An die Administration der „Balkan Presse“, — Belgrad.

Št. 230/o. š. s.

Razpis službe.

Začetkom prihodnjega šolskega leta se namestijo naslednje definitivne učiteljske službe III. plačilne vrste z dohodki po postavi 4. marca 1879 št. 9 in sicer: služba učitelja na štirirazrednici v Sežani, na enorazrednicah v Štorjah, Velicemdolu, in Skopo-Koprivi, in služba učiteljice na štirirazrednici v Sežani.

Prošnje naj se po predpisani poti pri c. k. okrajnem šolskem svetu v Sežani vložijo, v dobi 6 tednov po prvem razglasenju tega razpisa v „Osservatore Triestino“.

C. K. OKR. ŠOLSKI SVET V SEŽANI
dne 10. junija 1882.

Francosko žganje s soljo

(Eau de nie de France) Franzbrantwein mit Salz
napravljen pod nadzorstvom po izvirnem predpisu
iznajdnika Viljema Lee-ja

C. CRISTOFOLETTI

To zdravilo, katero sem jaz napravil, pomaga brž, prej kot katero drugo, proti znanemu in notranjemu vnetju opeklinam in speklinam, proti novim napadom, nebuli, rakom, driski, natoku krvi v glavo za obvarovanje zobov, proti otiski, dissenteriji, bolečinam, na obrazu, v ušesih, v glavi, zlati žili, mrzlici, ozebkom, putiki, neprebavnosti, bolečinam na jetrih, na očeh, zastarelim ranam, vpičenju osnemu in mušičnemu skrnjaku, kurdeju, žovam in omotici.

Veliko spričeval imamo, ki potrjujejo moč tega izvrstnega zdravila.

V 70. letu svoje starosti sem si popolnem ozdravil prste na rokah s francoskim žganjem in soljo.

Gr. Senitsky. c. k. finančni komisar I. r.

Z Vašim francoskim žganjem s soljo sem dosegel najboljše uspehe, za katere se Vam neskočno zahvaljujem.

Alojz Klobučar, župnik in dekan v pokoji.
Prodaja se v izvirnih boteljkah po 40 kr. samo pri G. Cristofoletti-ji, lekarju in c. k. dvornem priskrbniku v Gorici na Travniku 14. pri Skofiji.

Bergerjevo medicinsko MILO IZ SMOLE (THEERSEIFE).

Priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se skoro v vseh evropskih državah s sijajnim uspehom proti vsakovrstni nečistosti na polti,

posebno proti kroničnim in luskinastim lišajem, hramam, nalezljivim hramam, proti rudečemu nosu, ozebljini, potenju nog, prhljaju na glavi in bradi. — Bergerjevo milo iz smole ima 40% smole iz lesa, n se bistveno razločuje od vseh drugih smol, ki se prodajajo. — Da se prekanjanju izogneš, zahtevaj določno Bergerjevo milo iz smole in glej na znani zavitek. V dolgih in hudih poltnih boleznih rabi se z vspehom na mestu mila iz smole Bergerjevo med smolnato-žvepleno milo; kdor bi hotel imeti rajši to, naj zahteva edino Bergerjevo smolnato žvepleno milo, ker zunanja ponarejanja so brezvspešni izdelki. — Kot neostro milo iz smole za odstranjenje nečistosti na polti, zoper hsasto na polti in glavi otrok, kakor kot neprekosljivo kosmetsko milo za vmiivanje in kopanje za vsakdanje rabo rabi: Bergerjevo glicerina. milo iz smole,

ki ima 35% glicerine in je fino perfumano.
Cena za komad vsake vrste 35 kr. v brošuro vred.
Glavni razpošiljavec: lekarzar G. Hell v Opavni
Glavna zaloga za Gorico pri gg. lekarzarj. F. Cristofoletti (Zanetti) in A. Franzoni.

Proti napenjanju,
želodčni kislini
hemoroidom,
telesnemu zabasanju,
jetrni in žolčni bolečini,
nečisti krvi,
krvnemu natoku,
proti glavi in psim.

Po specijalnem
zdravniškem predpisu
narejeno.

Glavni deli:
Ekstrakti iz švicarskih
medicinalnih zelišč.

1. — in v manjših dozah po 15 kugljic 30 pf. Vsaka škatljica pravih švicarskih kuglic mora imeti gornji etiket, beli švicarski križ na rdečem dnu predstavljajoč in podpis izdelovalca.
V Gorici; lekarnik J. CRISTOFOLETTI.

Koristneje in ceneje
kot vse
kisle vode.

Lehno topeče.
Rablivo za bolnike vsake
starosti.

Absolutno neškodljivo.

Prospekti, ki med drugim obsejajo tudi mnoge sodbe iz strokovnjaških krogov o vplivu in neškodljivosti, se dobijo v doli naznanjenih lekarnah zastoj. Izrečno naj se zahtevajo lekarzarja Rihard Brandt-a švicarske kugljice, ki se dobijo le v kositrenih dozah, s 50 kugljicami a m.

Božjast. Oni, ki bolehalo zaradi krč ali živcev, in vsi ki se zanimajo za take bolezni in iščejo gotovega zdravila, naj si zaupno priskrbijo brošuro dr. Boas-a.
Brezplačno in franco jo razpošilja
DR. BOAS
Pa. is, Avenue Kléber, 10
Champs-Élysées.

Bela Parlagi, prej firma Brachfeld et Wellisch München, zdaj Paris Avenue Wagram, 29 ne razpošiljajo več moje brošure, ker sem jim jo odtegnil.

Le enkrat

se ponuja tako dobra prilika; da se more izvrstna ura za polovico cene kupiti.

VELIKA RAZPRODAJA

Po vsej Evropi nastale politične razmere se tudi Švice niso ognile i zato se je mnogo delalcev izselilo, vsled česar se rušijo tudi fabrike. Tako je i prva znameniteja urarnica, katero mi zastopamo, zdaj zaprta i nam poverjena razprodaja njenih izdelkov. Tako imenovane Washington žepne ure so najboljše ure na svetu, izvenredno krasno vrezljane i vuzene i po ameriškem sestavu napravljene.

Vse ure so na sekunde repasirane i mi dajemo poročstvo za v-ako uro na 5 let.

Za dokaz gotovega poročstva i stroge solidnosti se s tem javno obvezujemo, da hočemo vsako uro, ki ni dovolj, nazaj vzeti i zamenjati

1000 žepnih remontoir ur, navijajo se brez ključa, s stalnim zaklopcom, izvenredno točno na sekunde regulirane, razen tega po novem načinu elektrogalvaniški pozlačene, z verižico, medaljonom itd. poprej gld. 25, zdaj ena le po 10 gld. 20 kr.

1000 krasnih ur na kotvo iz srebro-nikla, na 15 rubinih, z emajliranim kazalom, za sekundo, kristalnim plošnatim steklom, poprej gld. 21, zdaj ena le gld. 7.25, vse na sekunde repasirane.

1000 ur na vreteno, z izrezanim zaklopcom in srebronikla, kristalnim plošnatim steklom na 8 rubinih, najnatančnejše repasirane, z verižico, medaljonom i začetnim etajom, poprej gld. 15, zdaj ena le gld. 5.60

1000 ur na kotvo, iz čistega 13 lotnega srebra po c. k. puncovnem urodu pregledane, na 15 rubinih, razen tega električno pozlačene, najnatančnejše regulirane. Te ure so poprej stalo 23 gld, zdaj pa stoje le gld. 13.40

1000 Washington remontoir žepnih ur iz pravega 13 I. teškega srebra, po c. k. puncovnem urodu pregledane. Poročstvo se daje, da so najtočnejše na sekunde repasirane, notranja sestava je iz nikla i teh ur ni treba nikoli popravljati. Taka ura je veljala poprej gld. 35, zdaj pa se dobiva za neverjetno ceno 16 gld. Razen tega se dobiva z uro vred zastoj verižica, medaljon, etui iz zameta i ključ.

1000 pravih zlatih ur za gospé, na 16 rubinih, prej 40 gld., zdaj 20 gld.

1000 remontoir ur iz pravega zlata za gospode ali gospé, prej 100 gld., zdaj 40 gld.

650 ur za zid z najlepšim emajliranim okvirom in bitnim kladivom, poprej 6 gld. 75 kr.

650 ur budilnic z udarcem, ki prav dobro tolče, najnatančnejše regulirane, tudi pripravne za mizne pisane; poprej 12 gld., zdaj le 4 gld. 80 kr.

650 ur z nihalom v najlepšo izdelani visoki goiški omari, navijajo se vsacih 8 dni, najtočnejše na čas regulirane, izvenredno lepe i krasne. — Ker ima taka ura še po 10 letih dojno vrednost, ne imela bi se v nobeni hiši pogrešati, posebno ker je taka res krasota sobi. Take ure so poprej veljale po 35 gld., zdaj pa izjemno le 15 gld. 75 kr.

Kadar se naročujete ure z nihalom, treba je priložiti zagotovščino. Napis:

Razprodaja ur

urarnice Ph. Fromma
Dunaj, Rothenthurmstrasse št. 9, partere